

OBSAH

ÚVOD.....	7
1. DESTILACE.....	9
1.2. NĚKOLIKASTUPŇOVÁ MŽIKOVÁ DESTILACE - MSF.....	10
1.3. NĚKOLIKASTUPŇOVÉ ODPAŘOVÁNÍ - MEE.....	11
1.4. KOMPRESÉ PÁRY - VC.....	12
2. SRÁŽENÍ.....	14
2.1. TEORETICKÉ ZÁKLADY SRÁŽENÍ.....	14
2.2. ANORGANICKÁ SRÁŽECÍ ČINIDLA.....	17
2.2.1. Srážení vápenným mlékem.....	17
2.2.2. Srážení sodou.....	18
2.2.3. Srážení sulfidy.....	18
2.2.4. Srážení fosforečnany.....	19
2.3. ORGANICKÁ SRÁŽECÍ ČINIDLA.....	20
2.3.1. Srážení TMT.....	20
2.3.2. Srážení dialkyldithiokarbamáty.....	20
3. CEMENTACE.....	22
3.1. TEORIE PROCESU CEMENTACE.....	23
3.2. VYUŽITÍ PROCESU CEMENTACE V PRAXI.....	24
4. ELEKTROCHEMICKÉ PROCESY V ÚPRAVĚ VOD.....	26
4.1. VÝHODY ELEKTROCHEMICKÝCH PROCESŮ V ÚPRAVĚ VOD.....	26
4.2. OMEZENÍ ELEKTROCHEMICKÝCH PROCESŮ V ÚPRAVĚ VOD.....	27
4.3. TRANSPORT HMOTY.....	28
4.4. ELEKTROCHEMICKÉ REAKTORY.....	29
4.4.1. Deskové uspořádání.....	29
4.4.2. Trojrozměrné elektrody.....	31
4.5. POUŽITÍ ELEKTROCHEMICKÝCH PROCESŮ.....	33
5. KAPALINOVÁ EXTRAKCE.....	35
5.1. EXTRAKTANTY.....	36
5.2. ZAŘÍZENÍ A TECHNOLOGIE.....	38
5.3. ZÁKLADNÍ VZTAHY V KAPALINOVÉ EXTRAKCI.....	40
5.4. IMPREGNOVANÉ PRYSKYŘICE (SIR).....	41
6. SORPCE A IONTOVÁ VÝMĚNA.....	44
6.1. HISTORIE SORPČNÍCH PROCESŮ.....	44
6.2. ANORGANICKÉ SORBENTY.....	45
6.2.1. Zeolity.....	46
6.2.2. Aluminosilikáty.....	47
6.2.3. Hydratované oxidy kovů.....	47

6.2.3.1. γ -Alumina.....	48
6.2.3.2. $Fe(OH)_3$	49
6.2.3.3. CeO_2	49
6.2.3.4. ZrO_2	49
6.3. MĚNIČE IONTŮ ~ IONEXY.....	50
6.3.1. Syntéza a vlastnosti polymerních sorbentů.....	51
6.3.1.1. Příprava skeletu.....	51
6.3.1.1.1. Funkcionalizace polymerní matrice.....	52
6.3.1.2. Syntéza a vlastnosti hlavních typů katexů.....	53
6.3.1.2.1. Silně kyselý katex.....	53
6.3.1.2.2. Slabě kyselý katex.....	53
6.3.1.2.3. Středně kyselý katex.....	54
6.3.1.2.4. Chlormethylace a aminomethylace.....	54
6.3.1.2.5. Iminodiacetátový chelatační katex.....	55
6.3.1.3. Syntéza anexů.....	57
6.3.1.3.1. Silně bazický anex typu I.....	57
6.3.1.3.2. Silně bazický anex typu II.....	58
6.3.1.3.3. Anex selektivní pro dusičnany.....	58
6.3.1.3.4. Slabě bazický anex.....	58
6.3.1.3.5. Oligoethylenaminové sorbenty.....	59
6.3.1.3.6. Selektivní sorbent na boritany.....	59
6.3.1.3.7. Anexy na bázi polyvinylpyridinu.....	60
6.3.1.3.8. Pikolyaminové sorbenty.....	61
6.3.2. ZÁKLADNÍ POJMY.....	62
6.3.2.1. Botnání ionexů.....	67
6.3.2.2. Selektivita iontové výměny.....	70
6.3.2.3. Kinetika iontové výměny.....	71
6.3.3. Typy ionexů.....	73
6.3.3.1. Silně kyselý katex.....	73
6.3.3.2. Slabě kyselý katex.....	74
6.3.3.3. Silně bazický anex.....	75
6.3.3.4. Slabě bazický anex.....	76
6.3.4. Pracovní cyklus ionexového filtru.....	77
6.3.4.1. Pracovní období.....	77
6.3.4.2. Praní.....	78
6.3.4.3. Regenerace.....	78
6.3.4.3.1. Souproudá regenerace.....	80
6.3.4.3.2. Protiproudá regenerace.....	81
6.3.4.3.3. Technologie plných kolon.....	82
6.3.4.3.4. Distribuce průtoků.....	83
6.3.4.4. Vymývání.....	85
6.3.5. Laboratorní postupy.....	85
6.3.5.1. Předúprava čerstvého ionexu.....	85
6.3.5.2. Určení neznámého typu ionexu.....	85

6.3.5.3. Stanovení celkové kapacity silně kyselého katexu	86
6.3.5.4. Stanovení celkové kapacity silně bazického anexu	86
6.3.5.5. Stanovení bazicity silně bazického anexu	86
6.3.5.6. Stanovení celkové kapacity slabě bazického anexu	87
6.3.5.7. Dynamické kolonové pokusy	87
6.3.5.8. Vsádkové pokusy	88
6.3.5.8.1 Adsorpční izotermy	90
6.3.5.9. Síťová analýza	92
6.3.5.10. Mikroskopická analýza	94
6.3.5.11. Tlaková ztráta na ionexové koloně	94
6.3.5.12. Porozita ionexového lože	95
6.3.5.13. Životnost ionexů	97
6.3.6. Technologické aplikace	100
6.3.6.1. Odstraňování Ca^{2+} a Mg^{2+} iontů z vody	100
6.3.6.1.1. Vody s nízkou koncentrací Ca^{2+} a Mg^{2+} iontů	100
6.3.6.1.2. Vody s vysokou koncentrací Ca^{2+} a Mg^{2+} iontů	101
6.3.6.2. Dekarbonizace vody	103
6.3.6.2.1. Neutrální dekarbonizace vody	103
6.3.6.2.2. Kyselá dekarbonizace vody	105
6.3.6.3. Deionizace	106
6.3.6.4. Demineralizace	107
6.3.6.5. Směsné lože ~ mixbed	110
6.3.7. Sorpce organických látek na ionexech	112
6.3.7.1. Huminové látky	112
6.3.7.2. Výluhy z katexů – sulfonový výluh	114
6.3.7.3. Tenzidy	116
6.3.7.3.1. Anionaktivní tenzidy	116
6.3.7.3.2. Kationaktivní tenzidy	116
6.3.7.3.3. Neionogenní tenzidy	117
6.3.7.4. Aminy	118
6.4. BIOSORBENTY	119
6.4.1. Bakterie, řasy a plísně	121
6.4.2. Neživé biomateriály	122
6.5. ODSTRAŇOVÁNÍ NEŽÁDOUCÍCH LÁTEK	123
6.5.1. Odstraňování těžkých kovů	123
6.5.1.1. Ionexy se sulfonovými funkčními skupinami	124
6.5.1.2. Ionexy s karboxylovými funkčními skupinami	124
6.5.1.3. Ionexy s iminodiacetátovými funkčními skupinami	124
6.5.1.4. Ionexy s oligoethylenaminovými funkčními skupinami	125
6.5.1.5. Ionexy s polykarboxymetylovanými oligoethylenaminovými funkčními skupinami	126
6.5.1.6. Ionexy s bis-pikolyllaminovými funkčními skupinami	127
6.5.2. Odstraňování oxoaniontů kovů	127
6.5.3. Selektivní odstraňování dusičnanů	128

7. MEMBRÁNOVÉ PROCESY	140
7.1. MEMBRÁNY	141
7.1.1. Příprava membrán	142
7.1.2. Membránové moduly	143
7.2. TLAKOVÉ MEMBRÁNOVÉ PROCESY	146
7.2.1. Hydrodynamické podmínky tlakových membránových procesů	148
7.2.2. Reverzní osmóza	149
7.2.2.1. Aplikace RO	151
7.2.3. Nanofiltrace	153
7.2.4. Ultrafiltrace	154
7.2.5. Mikrofiltrace	154
7.3. ELEKTROMEMBRÁNOVÉ SEPARAČNÍ PROCESY	154
7.3.1. Iontově selektivní membrány	155
7.3.2. Membránový potenciál, koncentrační polarizace	157
7.3.3. Elektrodiálýza	158
7.3.3.1. Omezení elektrodiálýzy	160
7.3.4. Elektrodeionizace	163
8. KOMBINOVANÉ PROCESY	165
8.1 REVERZNÍ OSMÓZA - IONTOVÁ VÝMĚNA	165
8.2 IONTOVÁ VÝMĚNA A ELEKTROLÝZA	166
8.2.1. Elektrochemické zpracování regeneračních roztoků	166
8.2.1.1. Dusičnany	166
8.2.1.2. Měď	168
8.2.2. Elektrochemická kontrola oxidačního stupně	170
8.2.2.1. Uran	170
8.2.2.2. Lanthanoidy	170